atheneum Dendermonde

Naam:…… Datum: ……

Klas:…… Samengewerkt met:……

1. Wat zijn invasieve exoten?

1.1. Opdracht

Invasieve exoten kunnen aanzienlijke verstoringen veroorzaken in ecosystemen. Maar wat zijn invasieve exoten nu eigenlijk?

Bekijk de bronnen op smartschool en probeer een antwoord te formuleren op onderstaande vragen. Je krijgt hiervoor 20 minuten.

Tip: Verdeel de bronnen onder de groepsleden en bespreek vervolgens de inhoud.

1.2. Vragen

1. **Omcirkel waar je je bevindt op de ontwerpcyclus.**

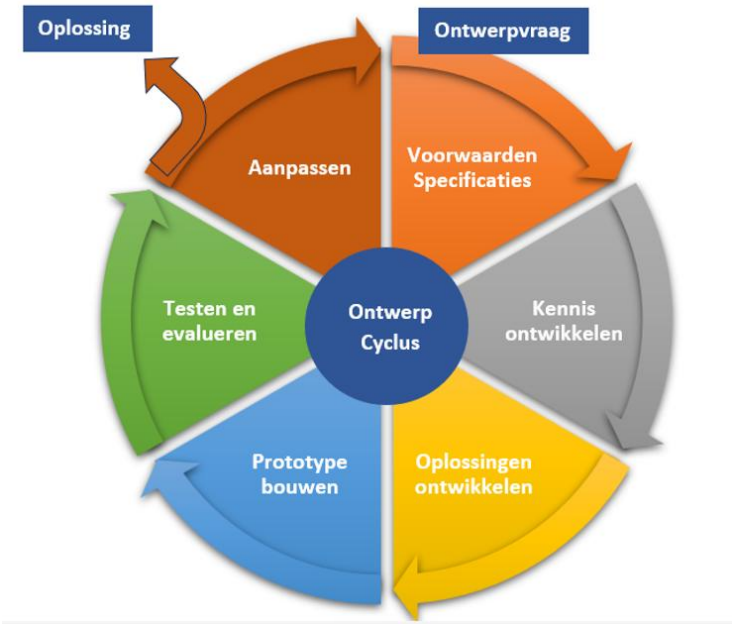

2. **Wat zijn exoten?**

Exoten zijn planten, dieren of andere organismen die van nature niet in een bepaald gebied voorkomen, maar door menselijk handelen (bewust of onbewust) daar terecht zijn gekomen.

3. **Wanneer zijn exoten invasief?**

Exoten worden als invasief beschouwd wanneer ze zich sterk vermenigvuldigen en de inheemse biodiversiteit bedreigen.

4. **Hoe komen exoten hier terecht? Benoem twee mogelijkheden.**

- Per ongeluk door transport en handel
- Uit tuinen, ontsnapte huisdieren

5. **Geef een voorbeeld van een invasieve exoot in Vlaanderen en beschrijf in een paar zinnen hoe deze soort voor overlast zorgt.**

6. **Vind jij dat exoten bestreden moeten worden? Waarom wel/niet? Overleg in groep en noteer kort de conclusie.**

2. De nijlgans en de halsbandparkiet

2.1. Opdracht

Ondertussen is het jullie wel duidelijk dat invasieve exoten zeer schadelijk zijn voor de inheemse natuur. Maar wat kunnen jullie doen om dit probleem op te lossen?

Om de negatieve impact van exoten te beperken is het essentieel om deze populaties snel te herkennen en in kaart te brengen. Jouw team zal zich specifiek focussen op de nijlgans of de halsbandparkiet. De keuze is volledig aan jullie!

Vooraleer je deze keuze maakt moet je eerst wat meer te weten komen over deze twee soorten. Bekijk hiervoor de bronnen op smartschool en vul onderstaande infofiches voor elke soort aan. Je krijgt hiervoor 20 minuten.

Tip: Verdeel de bronnen onder de groepsleden en bespreek vervolgens de inhoud.

2.2. Infofiches

Soort	**Halsbandparkiet**
Land/regio van herkomst	Zuid-Azië en Centraal-Afrika (1 punt)
Hier terecht gekomen via …	Vrijlating door Meli-zoo (pretpark in Brussel) (1 punt)
Habitat in België	Stadsparken, tuinen en boomgaarden Rond Brussel (1 punt)
Problematiek	- **Concurrentie voor inheemse holenbroeders:** Doordat de halsbandparkiet vroeger op zoek gaat naar een nest pakt die de beste plaatsjes in. Soorten die later een plaats zoeken (zoals de boomklever) moeten het doen met minderwaardige holen. (Relatief beperkte concurrentie.) - **Geluidsoverlast** - **Schade aan fruitbomen:** Ze nemen kleine hapjes van fruit waardoor de oogst verpest wordt. (3 punten)
Uiterlijke kenmerken	

	- Felle groene kleur - Rode snavel - Zwarte kring rond de hals - Klein met lange staart (3 punten)
Concurrentie voor …	- Holenbroeders: boomklever, gierzwaluwen, vleermuizen (1 punt)

Soort	**Nijlgans**
Land/regio van herkomst	**Sub-Sahara Afrika**, Nijldal, Jordanië, Israël (1 punt)
Hier terecht gekomen via …	Ingevoerd als siervogel en ontsnapt (1 punt)
Habitat in België	In de buurt van water (parken, tuinen, plassen, rivierland, …) Nesten in boomholtes of op de grond (1 punt)
Problematiek	**Bedreiging inheemse biodiversiteit:** - Begrazing van inheemse flora - Uitwerpselen - Competitie voor ruimte en voedsel - Hybridisatie - **Agressie:** Verjagen van watervogels **Voor de mens:** - Schade land- en tuinbouw - Agressie (3 punten)
Uiterlijke kenmerken	- Donkere vlek rond het oog - Bruine band onder de kop - Zwarte vleugels - Witte schouders

	(3 punten)
Concurrentie voor …	Watervogels (1 punt)

2.3. Opdracht

Nu je wat meer info hebt verzameld over de nijlgans en de halsbandparkiet is het tijd om te kiezen welke soort jouw team zal helpen detecteren. Noteer hieronder in een paar zinnen waarom je voor deze soort kiest.

Verantwoording keuze: